

CRNOGORSKI – SRPSKI, BOSANSKI, HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

MAJ, ŠKOLSKE 2016/2017. GODINE

UPUTSTVO

Vrijeme rješavanja testa je **70 minuta**.

Ne okreći stranice i ne rješavaj zadatke dok to ne dozvoli dežurni nastavnik.

Test **MORA** biti napisan hemijskom olovkom/nalivperom.
Možeš da pišeš ćirilicom ili latinicom. Piši čitko pisanim slovima.
Ako pišeš štampanim slovima, istakni veliko slovo. Poštuj gramatička i pravopisna pravila.
Ako misliš da si pogrešno rješavao/rješavala zadatak, prekriži i rješavaj ponovo.

Ne smiješ koristiti korektor.

Zadatke ne moraš rješavati redom kojim su navedeni u testu.
Ukoliko završiš ranije, provjeri svoja rješenja.

Zadatak će se bodovati s nula (0) bodova:

- ako je netačan
- ako je odgovor nečitko i nejasno napisan
- ako je napisan grafitnom olovkom
- ako je napisan ili zaokružen i tačan i netačan odgovor

SREĆNO!

ŠIFRA UČENIKA

PRAZNA STRANA

Pogledaj tekst koji se nalazi na poledini fiskalnog računa
pa uradi zadatke 1, 2 i 3.

SUPERMARKETI FRANCA

1 x Fiat Punto

10 x ljetovanje za 2 osobe 7 dana

5 x biciklo

5 x televizor

5 x telefon

100 x 25€ poklon paketa Franca proizvoda

Pravo na učešće u nagradnoj igri imaju potrošači koji trguju
u Franca marketima u iznosu većem od 7€, a pri tom kupe
jedan ili više proizvoda od naznačenih brendova.

Ime _____

Prezime _____

Telefon _____

1. Koja je svrha datog teksta?

1. Da obavijesti kupce o nagradnoj igri.
2. Da posluži za učešće u nagradnoj igri.
3. Da reklamira nagradnu igru.

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora.

1 bod	
-------	--

2. Da bi stekao pravo da učestvuje u nagradnoj igri, kupac mora da ispuni dva uslova. Navedi ih.

USLOV I _____

USLOV II _____

1 bod	
-------	--

3. Zašto je potreban broj telefona kupca?

1 bod	
-------	--

**Pročitaj odlomke iz teksta *Ručak* Somerset Moma
pa odgovori na pitanja 4, 5, 6, 7 i 8.**

Opazio sam je za vrijeme predstave i na znak koji mi je dala rukom otišao sam, za vrijeme pauze, i šeo kraj nje. Dugo je vremena prošlo od našeg posljednjeg viđenja i, da neko nije pomenuo njeno ime, ne vjerujem da bih je uopšte poznao. Obratila mi se veselo:

– Eh, mnogo je godina prošlo otkako smo se upoznali. (...) Šćate li se kad sam vas ono prvi put videla? Pozvali ste me na ručak.

Bilo je to prije dvadeset godina i ja sam živio u Parizu. Imao sam u Latinskom kvartu mali stan, koji je gledao na groblje, i zarađivao sam jedva toliko novca da nekako održim dušu u tijelu. (...)

Pitala je da li bih ja htio da je povedem na zakusku kod „Fojoa“? „Fojo“ je bio restoran u kome su se hranili francuski senatori i toliko je prevazilazio moje mogućnosti da mi nikada ni na pamet nije palo da tamo odem.

Lecnuo sam se kad su donijeli jelovnik, jer su cijene bile mnogo više nego što sam očekivao. Ali, ona ne mari:

– Nikad ne jedem ništa za ručak – reče odmah.

– Oh, nije valjda! Odgovorih velikodušno.

– Nikad ne uzimam više od jednog jela. Po mom mišljenju, ljudi danas suviše jedu. Mogla bih neku ribicu, recimo. Baš me zanima imaju li lososa.

Elem, lososu još nije bilo vrijeme i nije se nalazio na jelovniku, ali ja upitah kelnera imaju li tu ribu. Da, da, baš je stigao divan losos, prvi koga su uopšte dobili. Poručih ga za svoju gošću. Kelner je upita želi li nešto da gricne dok se riba kuva.

– Ne – odgovori ona – nikad ne jedem više od jednog jela... sem ako imate malo kavijara. Nemam ništa protiv kavijara.

Srce mi se malo steže. Znao sam da ne mogu dozvoliti sebi da poručim kavijar, ali nijesam tek tako mogao to da joj kažem. Rekoh kelneru da svakako donese kavijar. Za sebe sam izabrao najjeftinije jelo u jelovniku...

Ona pojede kavijar, a zatim pojede i lososa. Živahno je pričala o slikarstvu, o književnosti, muzici. Ja sam se, međutim, pitao koliko li će iznositi račun. (...)

– Ne, ne, nikad ne jedem ništa za ručak, samo zalogajčić, nikad ne tražim više, a i to uglavnom da bih imala opravdanja za razgovor. Ne mogu ništa više da stavim u usta... sem ako nemate onih ogromnih špargli.

Srce mi se opet steže. Viđao sam špargle po radnjama i znao sam da su strahovito skupe. Voda mi je curila na usta dok sam ih gledao. (...)

Pojaviše se špargle. Bile su zaista ogromne, sočne i primamljive. Miris rastopljenog maslaca golicao mi je nozdrve. Posmatrao sam tu razuzdanu ženu kako guta špargle krupnim, pohotljivim zalogajima i pri tom sam učtivo govorio o stanju drame na Balkanu.

Najzad je završila sa jelom.

– Kafu – rekoh.

– Da, samo jedan sladoled i kafu – odgovori ona.

(...)

Ipak, najzad sam dobio zadovoljenje. Ne bih rekao da sam osvetoljubiv po prirodi, ali kad besmrtni bogovi uzmu stvar u svoje ruke, može nam se oprostiti ako sa zadovoljstvom posmatramo njen ishod. Ta žena danas teži sto trideset kilograma.

4. Odredi mjesto radnje u tekstu.

1 bod

5. O čemu su razgovarali pripovjedač i njegova gošća?

1 bod

6. A) Način pripovijedanja u priči je:

1. hronološki
2. retrospektivni

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora.

1 bod	
-------	--

B) Obrazloži odgovor.

1 bod	
-------	--

7. Prepiši dvije rečenice (djelove rečenica) koje pokazuju postupke koji slikaju unutrašnja preživljavanja pripovjedača.

1 bod	
-------	--

8. A) Imenuj djelove fabule.

1. Bilo je to prije dvadeset godina i ja sam živio u Parizu. Imao sam u Latinskom kvartu mali stan, koji je gledao na groblje, i zarađivao sam jedva toliko novca da nekako održim dušu u tijelu.
2. – Nikad ne jedem ništa za ručak – reče odmah.
– Oh, nije valjda! Odgovorih velikodušno.
– Nikad ne uzimam više od jednog jela. Po mom mišljenju, ljudi danas suviše jedu. Mogla bih neku ribicu, recimo. Baš me zanima imaju li lososa.

1 bod	
-------	--

B) Iz teksta prepiši rečenicu koja označava rasplet.

1 bod	
-------	--

9. „Lecnuo sam se kad su donijeli jelovnik, jer ...“

A) Podvučene oblike perfekta zamijeni oblicima prezenta.

1 bod

B) Podvučene glagole odredi po prelaznosti radnje (glagolski rod).

- lecnuo sam se _____

- donijeli su _____

1 bod

10. A) Zaokruži broj ispred rečenice u kojoj je crta pravilno upotrijebljena.

1. To je 5–godišnji dječak.
2. Predstava se zove Bokeški d–mol.
3. Ostalo mi je još 10–15 strana da pročitam.

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora.

1 bod

B) Obrazloži odgovor.

1 bod

11. U prazno polje upiši D ili T da bi riječ bila ispravno napisana.

pre__postaviti

pre__staviti

po__pisati

o__šetati

o__ploviti

2 boda

12. Pročitaj sljedeću rečenicu i popuni tabelu traženim podacima o podvučenoj sintagmi.

To je čovjek od oko četrdeset godina, visok, mršav, s dugim i tankim nosom.

PADEŽ	
ZNAČENJE	
SLUŽBA	

2 boda

13. Riječ iz zagrade upotrijebi u odgovarajućem padežu.

1. Tek je stigao u _____. (vrtić)
2. Vidjeli smo ga na _____. (krov)
3. Dao je knjigu _____. (ja)

2 boda

14. Pročitaj rečenicu pa popuni prazna polja u tabeli vodeći računa o službi riječi u rečenici.

Na modrom nebu se bojažljivo pojavljuju prve zvjezdice.

SUBJEKAT			PRILOŠKA (GLAGOLSKA) ODREDBA ZA MJESTO	
	se pojavljuju	bojažljivo		prve

1 bod

15. "Elem, lososu još nije bilo vrijeme i nije se nalazio na jelovniku, ali ja upitah kelnera imaju li tu ribu."

Podvučeni dio rečenice napiši kao upravni govor.

1 bod

16. Pored odlomka iz teksta napiši kojem funkcionalnom stilu pripada.

1. Jak vjetar je gruvao i fijukao između vagonskih točkova i među direcima iza stanice. Vagoni, stubovi, ljudi, sve što se moglo vidjeti, bješe zavijano s jedne strane snijegom koji je sve više zavijavao. Za trenutak se mećava utiša, a zatim opet poče takvom snagom, da se činilo: ne može joj se odoljeti.

2. Nemoguće je napraviti vječni motor (perpetuum mobile) prve vrste, to jest uređaj koji bi ponavljanjem ciklusa vršio rad bez uzimanja toplote (ili nekog drugog oblika energije) od nekog drugog tijela.

3. Svjetski poznata izložba Dinosaurusi Argentine: Džinovi Patagonije biće održana u halama Jadranskog sajma u Budvi u periodu od 1. juna do 31. avgusta. Postavku čini 25 jedinstvenih i originalnih replika dinosaurusu.

3 boda	
--------	--

17. Pored imena književnog lika upiši naziv djela u kojem se pojavljuje kao i ime i prezime njegovog autora.

Vojvoda Draško _____

Mujbaša Bašić _____

Vezir Jusuf _____

3 boda	
--------	--

Pročitaj pažljivo pjesme *Breza* (S. Jesenjina) i *Prvi snijeg* (V. Nikolića) pa odgovori na pitanja 18 i 19.

BREZA

Pod prozorom
Stoji breza bela,
Snegom kao srebrom,
Pokrivena cela.

Na granama tankim
Sa snežnim pervazom,
Zveckaju kićanke
Ukrašene mrazom.

I njiše se breza
U tišini sama,
I pahulje gore
U zlatnim iskrama.

A zora se vuče
Kroz šume pospane,
I srebrnim prahom
Obasipa grane.

Sergej Jesenjin

PRVI SNIJEG

Sonja iziđi da skitamo,
Imam ludu želju večeras da lutam.

Sonja iziđi i iznesi samo
malo nježnosti ispod kaputa.

Malo nježnosti, malo samo,
Zalogaj jedan za ogromnu glad.

Sonja iziđi da skitamo,
noćas je nestvarno lijep grad.

Vitimir Nikolić

Manje poznate riječi:

pervaz – obod, okvir

kićanke – ukrasi

18. Ukoliko pjesme imaju iste odlike, zaokruži DA, ako nemaju iste odlike, zaokruži NE i obrazloži odgovor (kao u datom primjeru).

ODLIKE	ISTO	OBRAZLOŽENJE
vrsta strofe	DA ☒ NE	<i>U pjesmi Breza strofe su katreni, a u pjesmi Prvi snijeg distici.</i>
književni rod	DA ☐ NE	
književna vrsta	DA ☐ NE	

19. A) Iz pjesme *Breza* prepisi onomatopeju.

2 boda

B) Iz pjesme *Prvi snijeg* prepisi kontrast.

1 bod

1 bod

20. Sa 80-130 riječi napiši povezan sastav na temu MOJ (NE) SKRIVENI TALENAT.

U sastavu:

→ opiši svoj talenat, odnosno svoja interesovanja (npr. za sport, matematiku, fiziku, hemiju, muziku, pisanje, balet...),

→ opiši kako se osjećaš dok radiš zadatke iz matematike, ili crtaš u svojoj sobi, ili treniraš u sportskoj sali ili vježbaš u dvorištu,

→ napiši kako se prema tebi odnose vršnjaci, ljudi iz okoline koji primijete tvoj talenat,

→ koliko si spreman/spremna da nastaviš da radiš u nepovoljnim uslovima (buci, slabom osvjetljenju...) ili da igru ili izlazak prepustiš vršnjacima da bi uradio/uradila ono što želiš. Opiši jednu takvu situaciju,

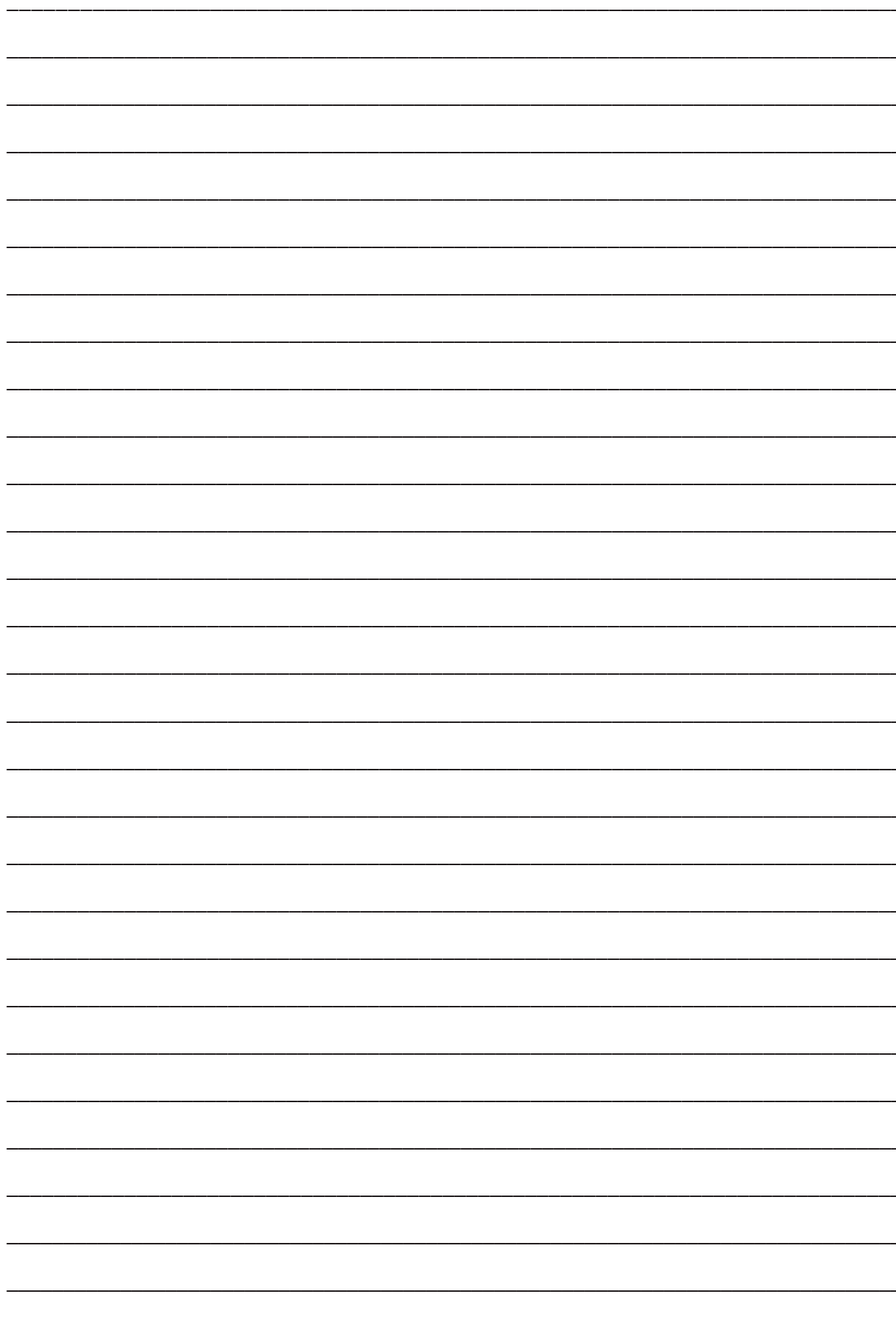
→ Napiši da li te podržavaju/ne podržavaju roditelji, vršnjaci ili sredina u kojoj živiš ili kako bi želio/željela da te podrže kada bi saznali za šta si talentovan/talentovana.

Vodi računa o pravopisnim i gramatičkim pravilima. Piši čitko i poštuju zahtjev o broju riječi +/- 10% (ocjenjuje se sastav koji ima od 72 do 143 riječi; ako sastav ima manje od 72 riječi NE ČITA SE, a na 143. riječi PRESTAJE čitanje).

18 bodova	
-----------	--

PLAN ZA PISANJE SASTAVA

A series of horizontal lines for writing. The top 10 lines are dashed, and the remaining 20 lines are solid.

Blank writing paper with horizontal lines. The top section contains 18 solid lines. The middle section contains 12 dashed lines. The bottom section contains 8 solid lines.

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

GLAVNI OCJENJIVAČ: _____

Dana _____ 2017. godine